

# Felületmodellezés implicit függvényekkel

Sipos Ágoston

Bolyai matek szeminárium

2019. 11. 05.

# Tartalom

- 1 Bevezetés
  - Reprezentációk
  - Elterjedt bázisok
- 2 Implicit módszerek
  - Liming-kúpszeletek
  - I-Patch
- 3 Alkalmazások

# Tartalom

- 1 Bevezetés
  - Reprezentációk
  - Elterjedt bázisok
- 2 Implicit módszerek
  - Liming-kúpszeletek
  - I-Patch
- 3 Alkalmazások

# Felületmodellezés/CAGD

Cél: görbék és felületek modellezése, reprezentációja, megjelenítése

- Diszkrét reprezentációk (pontfelhő, háromszögháló,...)
- **Folytonos reprezentációk** (parametrikus, implicit függvények)

# Parametrikus megadás

Görbe:

$$\mathbf{p} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3, \quad [a, b] \subset \mathbb{R}$$

Felület:

$$\mathbf{p} : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3, \quad [a, b] \times [c, d]^1 \subset \mathbb{R}^2$$

Előny: könnyen kiértékelhető, akár az értelmezési tartomány sok pontjában egyszerre ( $\rightarrow$  könnyen konvertálható diszkrét reprezentációkra)

Elterjedt, sztenderd bázisok (Bernstejn-, Hermite-, stb. polinomok)

---

<sup>1</sup>nem feltétlenül intervallumok direktszorzata, de ezt most hagyjuk... 

# Implicit megadás

$$f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$$

esetén

$$\{\mathbf{p} \in \mathbb{R}^3 : f(\mathbf{p}) = 0\}$$

implicit felület

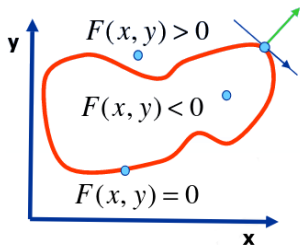
Általában felület ( $3 - 1 = 2$  dimenziós), de pl.:

$$f(\mathbf{p}) = \|\mathbf{p}\|_2^2 \rightarrow \text{egyetlen pont}$$

$$f(\mathbf{p}) = \|\mathbf{p}\|_2^2 + 1 \rightarrow \text{üres halmaz}$$

$$f \equiv 0 \rightarrow \text{teljes tér}$$

Valójában a teret szétosztja a „külséjére” és a „belsejére” (ezek sem feltétlenül összefüggők persze)



# Implicit megadás

Általában „szabályos” objektumok megadására használják.

Sík:  $f(x, y, z) = ax + by + cz + d$

Gömbfelület:  $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 - r^2$

Hengerfelület:  $f(x, y, z) = x^2 + y^2 - r^2$

Tórusz:  $f(x, y, z) = (\sqrt{x^2 + y^2} - R)^2 + z^2 - r^2$

Első ránézésre nem igazán alkalmazás-orientált:

- Pontok kiértékeléséhez gyökkereső algoritmus kell
- Összetettebb felületeket nem látszik, hogyan kell modellezni

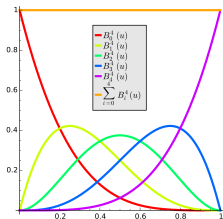
De:

- Approximáció, offszetelés egyszerűbb
- Nem kell értelmezési tartományt „kitalálni”
- Hardveresen gyorsítható gyökkeresés (?)

# Modellezés parametrikussal - Bézier

Bernstejn-polinomok:  $B_k^n(t) = \binom{n}{k} t^k (1-t)^{n-k}$ ,  $t \in [0, 1]$ ,  $k = 0, \dots, n$

- Az  $n$ -edfokú polinomok terén bázis
- $B_k^n(t) \geq 0$
- $\sum_{k=0}^n B_k^n \equiv 1$
- $B_0^n(0) = 1$ ,  $B_n^n(1) = 1$

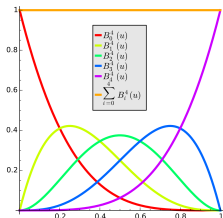




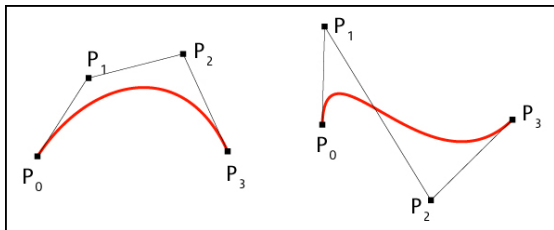
# Modellezés parametrikussal - Bézier

Bernstejn-polinomok:  $B_k^n(t) = \binom{n}{k} t^k (1-t)^{n-k}$ ,  $t \in [0, 1]$ ,  $k = 0, \dots, n$

- Az  $n$ -edfokú polinomok terén bázis
- $B_k^n(t) \geq 0$
- $\sum_{k=0}^n B_k^n \equiv 1$
- $B_0^n(0) = 1$ ,  $B_n^n(1) = 1$



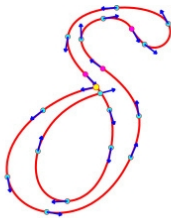
Pontok súlyozása Bernstejn-polinomokkal *konvex kombináció*.



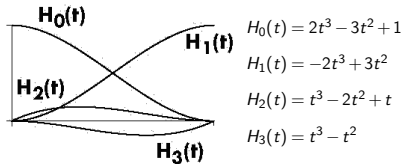
A görbét definiáló  
(a tervező által megadandó)  
adatok *geometriai jelentéssel bírnak*.

# Modellezés parametrikussal - Hermite

Görbe illesztése két végpontra  
és két deriváltra



Hermite-súlyfüggvények:



Több ilyen szegmens egymás után  
kötésével  $C^1$  folytonos interpoláló „spline”  
görbét lehet létrehozni.

# Parametrikus felületek

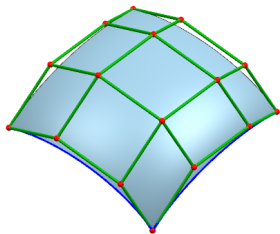
Általában: ún. tenzorszorzat felületek

$$P(u, v) = \sum_{i=0}^n \sum_{j=0}^n f_i(u) g_j(v) \mathbf{p}_{i,j}$$

$$(u, v) \in [a, b] \times [c, d]$$

Hátrányuk: csak négy oldalú (négy határgörbe által határolt) felületeket állítanak elő.

Bonyolultabb konstrukciók persze léteznek.



# Tartalom

- 1 Bevezetés
  - Reprezentációk
  - Elterjedt bázisok
- 2 Implicit módszerek
  - Liming-kúpszeletek
  - I-Patch
- 3 Alkalmazások

# Implicit módszerek



Liming, Roy A

Conic Lofting of Streamline Bodies.

*Aircraft Engineering and Aerospace Technology*. 1947.



Li, Jinggong, Josef Hoschek, and Erich Hartmann.

$G^{n*}$ -functional splines for interpolation and approximation of curves, surfaces and solids

*Computer Aided Geometric Design* 7.1-4: 209-220., 1990



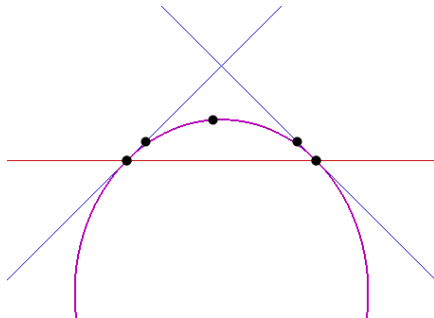
Várady, T., Benkő, P., Kós, G. and Rockwood, A.

Implicit surfaces revisited — I-patches.

*Geometric Modelling*. pp. 323-335. Springer, Vienna, 2001.

# Lekerekítések - Liming módszere

- Adott két metsző egyenes (implicit formában:  $L_1 = 0, L_2 = 0$ ), kerekítsük le a sarkot.
- Megoldás: vegyük a „saroklevágó” egyenest ( $C_1 = 0$ )
- $F = (1 - \lambda)L_1L_2 + \lambda C_1^2$  lesz a lekerekítő görbe

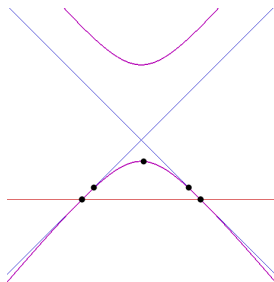
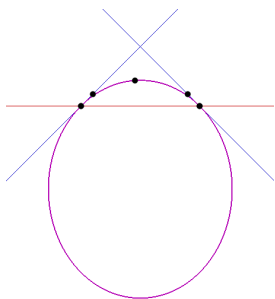


## Lekerekítések - Liming módszere

- $F = (1 - \lambda)L_1L_2 + \lambda C_1^2$
- Kell:
  - 1.:  $\{L_i = 0\} \cap \{C_1 = 0\} \subset \{F = 0\}, i = 1, 2$
  - 2.:  $p_i \in \{L_i = 0\} \cap \{C_1 = 0\}, \nabla L_i(p_i) = c \cdot \nabla F(p_i)$
- 1. trivi ( $0+0=0$ )
- 2.:  $(\nabla F)(p_i) = (1 - \lambda)((\nabla L_1)(p_i)L_2(p_i) + (\nabla L_2)(p_i)L_1(p_i)) + 2\lambda(\nabla C_1)(p_i)C_1(p_i) = (1 - \lambda)L_{3-i}(p_i)(\nabla L_i)(p_i) = \text{const} \cdot (\nabla L_i)(p_i)$

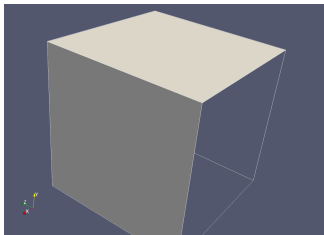
# Lekerekítések - Liming módszere

- Ezek valójában kúpszeletek
- Egyenes és egyenes szorzata (elfajult) kúpszelet, kúpszeletek összege kúpszelet

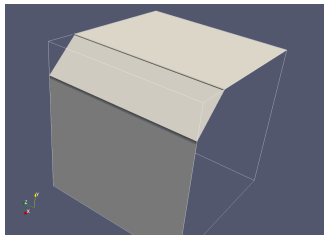




# Felületek lekerekítése

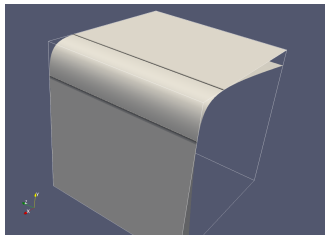


Lekerekítendő él

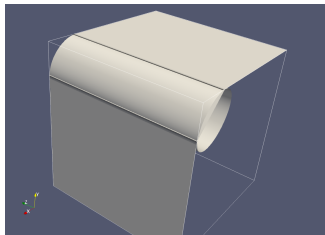


Levágott él

## Felületek lekerekítése



Liming-lekerekítés,  $\lambda = 0.2$



Liming-lekerekítés,  $\lambda = 0.6$

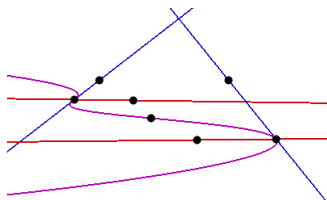
# Funkcionális spline

- Általánosítás  $n$  lekerekítendő és  $m$  vágó felületre: funkcionális spline

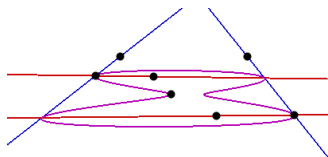
- $F = (1 - \lambda) \prod_{i=1}^n P_i + \lambda \prod_{i=1}^m B_i^2$ , ahol  $P_i, i = 1..n$  elsődleges felületek (amihez elsőrendben simul az eredményfelület),  $B_i, i = 1..m$  vágó felületek

- Hiszen a produktum valójában unió
- Probléma: nem csoportosulnak a geometriai elemek, pedig általában nem minden vágó tartozik minden elsődlegeshez

# Funkcionális spline



Amit szeretnénk



Funkcionális spline

(Szándékosan gonosz példa természetesen.)

## I-Patch

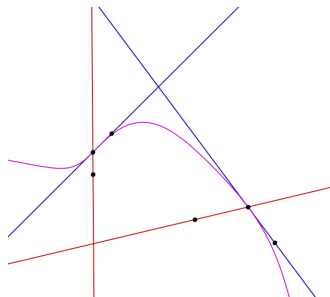
- $P_i, i = 1..n$  elsődleges felületek,  $B_i, i = 1..n$  vágó felületek, az azonos indexűek közösen adnak meg egy határgörbét

- $$I = \sum_{i=1}^n (w_i P_i \prod_{j \neq i} B_j^2) + w \prod_{i=1}^n B_i^2, w_i, w \in \mathbb{R}$$

- Azaz pl.  $n = 2$ -ra:

$$I = w_1 P_1 B_2^2 + w_2 P_2 B_1^2 + w B_1^2 B_2^2$$

- $n$  szabad paraméter van (valamelyikkel le lehet osztani)

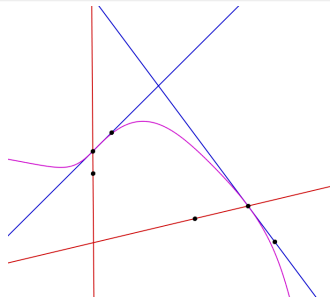


# Tulajdonságok

$$I = w_1 P_1 B_2^2 + w_2 P_2 B_1^2 + w B_1^2 B_2^2$$

Határinterpoláció:

- $i$ . határgörbe:  $\{P_i = 0\} \cap \{B_i = 0\}$
- Triviálisan 0 a függvényérték



Folytonos csatlakozás:

- Kell: az  $i$ . határgörbén elsőrendben simán kapcsolódjon  $P_i$ -hez
- $I = QP_i + WB_i^2$ ,  $Q, W : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$
- $(\nabla I) = (\nabla Q) P_i + Q (\nabla P_i) + (\nabla W) B_i^2 + W 2B_i (\nabla B_i) = 0 + Q (\nabla P_i) + 0 + 0$
- $G^n$  folytonossághoz: az egyenletben a  $B_i$ -k kitevője legyen  $n+1$

# Patch belseje - interpoláció

- A szabad paraméterek felhasználhatók a patch belsejének kontrollálására.
- Egy darab interpolálandó pont  $(x_0, y_0)$  esetén

$$w = \frac{\sum_{i=1}^n \left( w_i P_i(x_0, y_0) \prod_{j \neq i} B_j^2(x_0, y_0) \right)}{\prod_{i=1}^n B_i^2(x_0, y_0)}$$

garantálja, hogy az

I-Patch átmenjen a ponton

## Patch belseje - approximáció

Approximáció pontfelhőre

 $p_i \in \mathbb{R}^3$ ,  $i \in 1..N$  pontfelhő $\min_l \sum_{i=1}^N l(p_i)^2$  legkisebb négyzetes hibaminimalizálás

$$\min_w \sum_{i=1}^N \left( \sum_{j=1}^n (w_j P_j(p_i) \cdot \prod_{k \neq j} B_k(P_i))^2 + \prod_{k=1}^n B_k(P_i)^2 \right)$$

$$\min_w \sum_{i=1}^N \left( \sum_{j=1}^n (w_j M_j(p_i)) + F(p_i) \right)$$



## Patch belseje - approximáció

$$\min_{\mathbf{w}} \sum_{i=1}^N \left( \sum_{j=1}^n (w_j M_j(p_i)) + F(p_i) \right)$$

$$\frac{\partial}{\partial w_k} \sum_{i=1}^N I(p_i)^2 = \sum_{i=1}^N 2 \left( \sum_{j=1}^n (w_j M_j(p_i)) + F(p_i) \right) M_k(p_i) = 0$$

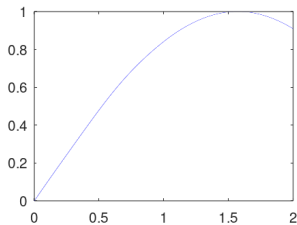
$$\sum_{j=1}^n w_j \sum_{i=1}^N M_j(p_i) M_k(p_i) = - \sum_{i=1}^N F(p_i) M_k(p_i)$$

$$\begin{bmatrix} \sum_i M_{1,1}(p_i) & \dots & \sum_i M_{n,1}(p_i) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \sum_i M_{1,n}(p_i) & \dots & \sum_i M_{n,n}(p_i) \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} w_1 \\ \vdots \\ w_n \end{bmatrix} = - \begin{bmatrix} \sum_i F(p_i) M_1(p_i) \\ \vdots \\ \sum_i F(p_i) M_n(p_i) \end{bmatrix}$$

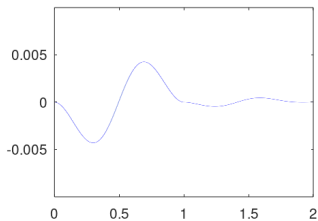
$$(M_{i,j} = M_i M_j)$$

# Patch belseje - approximáció

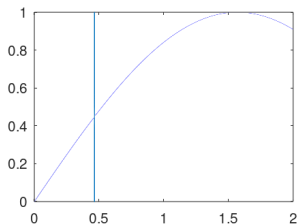
**I-spline (1 param)**



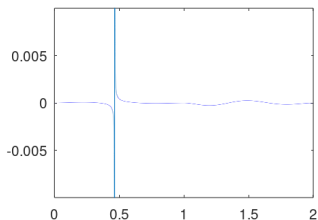
**Error: I-spline (1 param)**



**I-spline (2 param)**

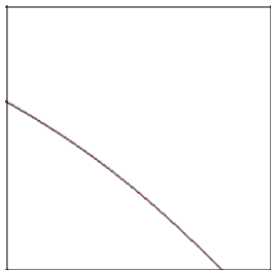


**Error: I-spline (2 param)**

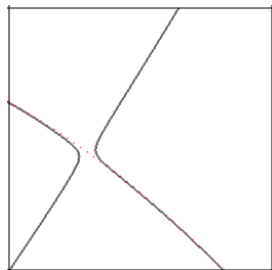


# Összefüggőségi feltételek

Nem garantált, hogy az I-Patch összefüggő (el lehet jutni a görbén az egyik végpontból a másikba)



Összefüggő görbe



Nem összefüggő görbe

A probléma a  $P_i$ -k előjeleivel van.

# Összefüggőségi feltételek

## Tétel

Két végpontú I-patch görbe esetén  
 $B_1(Q) = 0, B_2(Q) = 0 \Rightarrow I(Q) = 0$

Triviális, az összes tag 0.

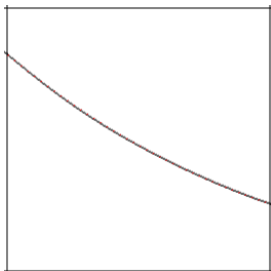
## Tétel

Ha még  $P_1(Q) \cdot P_2(Q) > 0$ , akkor  $\exists \varepsilon > 0 : k_\varepsilon(Q) \setminus Q$  nem tartalmaz görbepontot.

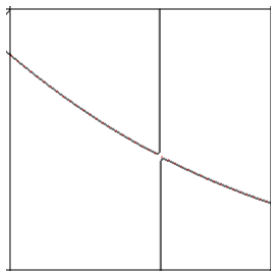
Ugyanis (vázlat): az egyenlet harmadik tagja  $O(\varepsilon^4)$ , az első kettő  $O(\varepsilon^2)$ . Válasszuk  $\varepsilon$ -t úgy, hogy (a) a környezeten semelyik  $P_i$  ne váltson előjelet, és (b) az utolsó tag legyen abszolútértékben kicsi. Ekkor az implicit egyenlet a teljes környezeten állandó előjelű lesz.

# Összefüggőségi feltételek

A probléma akkor is fennáll, ha a határok nem metszik egymást.



Összefüggő görbe

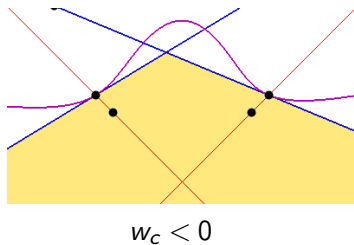
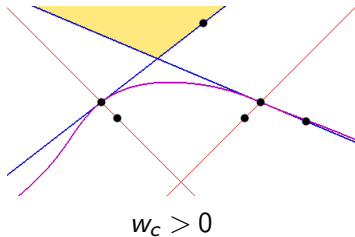


Nem összefüggő görbe

Hasonlóan kezelhető, vizsgálni kell az ideális pontban levő metszéseket is.

## A görbe belsejének irányítása

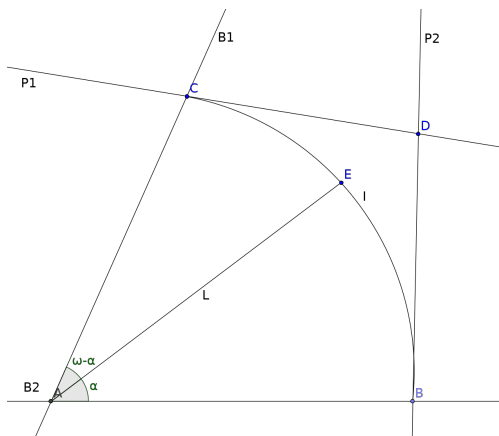
Általánosan meghatározhatók görbepontot nem tartalmazó területek.



### Tétel

Legyen  $R$  összefüggő halmaz, melyen  $P_1, P_2$  állandó előjelű,  $Q \in R$ . Ekkor, ha  $P_1(Q), P_2(Q)$  és  $w_c$  azonos előjelűek, akkor  $R$  nem tartalmaz görbepontot. (Kivéve esetleg a határ-metszéspontot.)

# Paraméterezhetőség

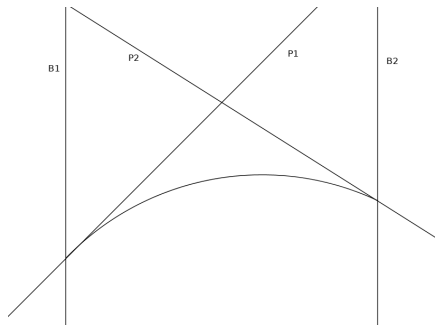


$\alpha$  függvényében  
*másodfokú* egyenlet írható  
 fel a görbepontokra

Diszkriminánsal elegendes  
 feltételek adhatók  
 görbeösszefüggőségre

Kiértékelésre is jó

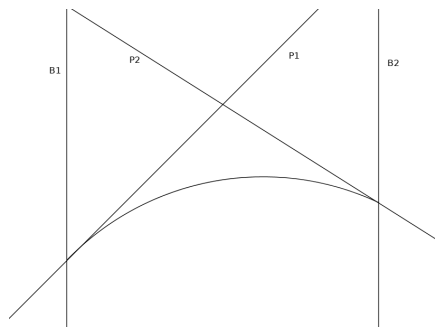
## Paraméterezhetőség



A párhuzamos eset még jobb, ugyanis ekkor explicit alakba írható a görbe (a  $B_1$ -től vett távolság függvényében).



## Paraméterezhetőség



$$P_1(x, y) = y - f_1(x)$$

$$P_2(x, y) = y - f_2(x)$$

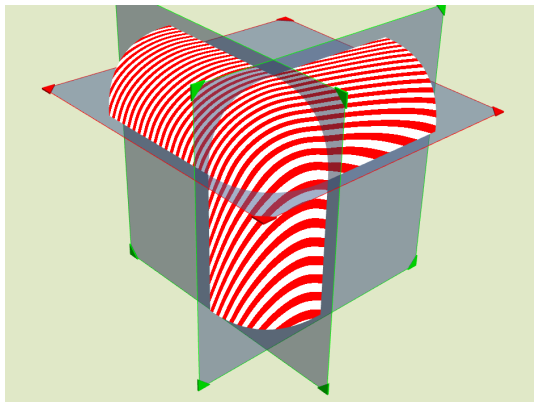
$$B_1(x, y) = x - k_1$$

$$B_2(x, y) = x - k_2$$

$$f_l(x) = \frac{f_1(x) \cdot (x - k_2)^2 + f_2(x) \cdot (x - k_1)^2 + w(x - k_1)^2(x - k_2)^2}{(x - k_1)^2 + (x - k_2)^2}$$

## 3D felírás - határokkal

$$I = \sum_{i=1}^n (w_i P_i \prod_{j \neq i} B_j^2) + w \prod_{i=1}^n B_i^2, \quad w_i, w \in \mathbb{R}$$



## 3D felírás - sarkokkal

$$I = \sum_{k=1}^n C_{k,k+1} \left( \prod_{i \neq k, i \neq k+1} B_i^2 \right) + \sum_{k=1}^n w_k \left( \prod_{i \neq k} B_i^2 \right) + w \prod_{i=1}^n B_i^2$$



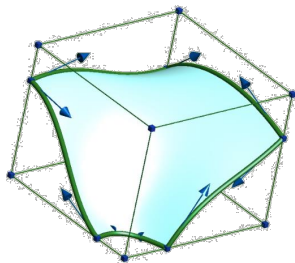
# Tartalom

- 1 Bevezetés
  - Reprezentációk
  - Elterjedt bázisok
- 2 Implicit módszerek
  - Liming-kúpszeletek
  - I-Patch
- 3 Alkalmazások

## Cellaalapú modellezés

- Adott (praktikusan szabályos) térparticionálás mellett definiálja a felületet minden cellára egy-egy implicit függvény
- Cellahatáron ezek csatlakozzanak folytonosan

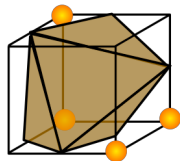
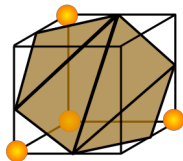
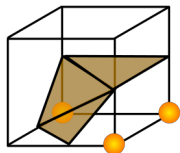
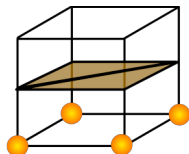
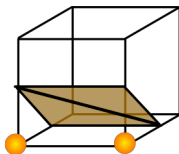
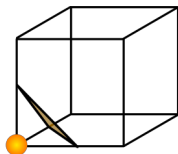
Célszerű bemenet:  
sarokpontokban rögzített  
érintősíkok



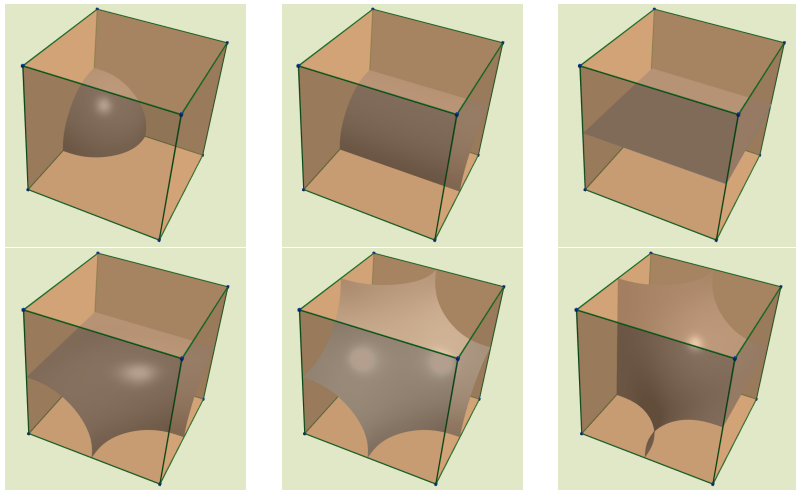
N-oldalú patch

# Felülettopológiák

A csúcsok osztályozásával

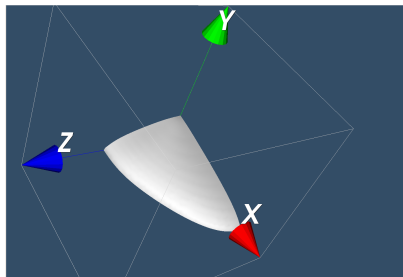
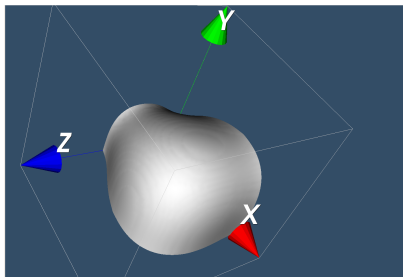


# „Ideális” felületelemek



# Probléma

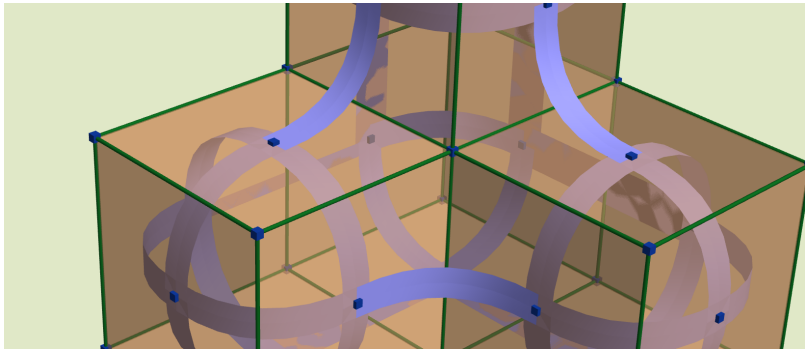
Együtthetők beállítása nem nyilvánvaló



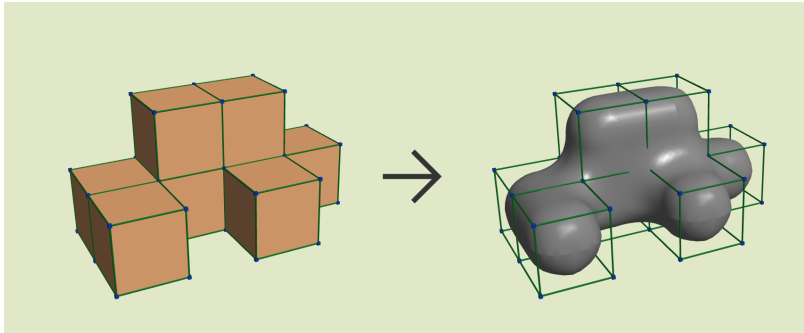
Automatikus módszer lenne jó



# Poliéder lekerekítés

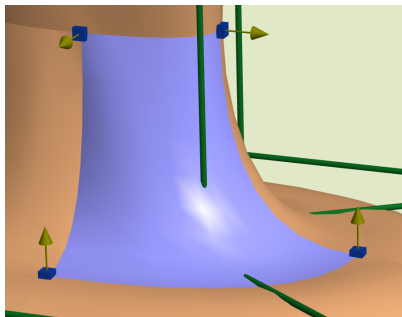
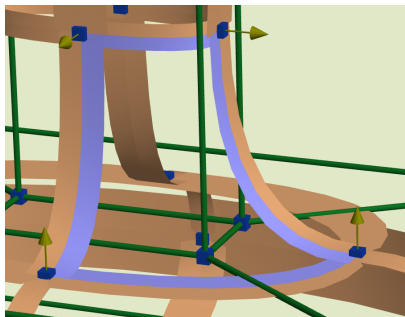


# Poliéder lekerekítés



# Nemsztenderd konfigurációk

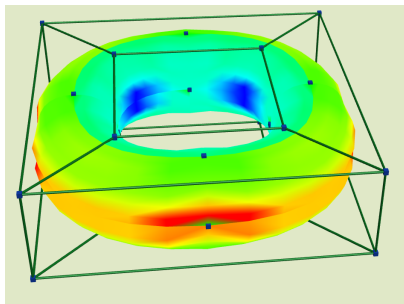
Egy irányba eső szomszédos normálvektorok  $\rightarrow$  elfajuló egyenlet  
( $P_i \equiv B_i$ )



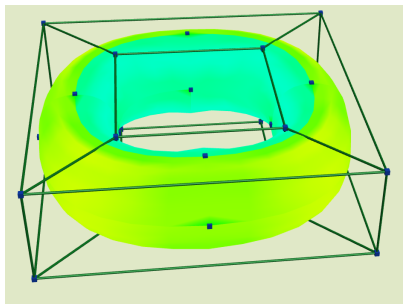
Alternatív megoldás (lásd ábra)

# Poliéder lekerekítés - paraméterek

Optimalizációra itt is szükség lehet



„parabolikus tórusz” egység  
együtthatókkal...



... és optimalizációval<sup>2</sup> számolt  
együtthatókkal

---

<sup>2</sup>Ez még nem a tökéletes, csak az alapötlet

# Összefoglalás

## Előnyök:

- Szabadformájú implicit felületek
- Praktikus pl. approximáció, offszetelés, sugárkövetés céljára
- Automatikusan teljesülő folytonossági feltételek

## Nehézségek:

- Nehéz megakadályozni a felületek szétesését bizonyos geometriákra
- Együtthathók jelentése, meghatározása nem világos

Kérdések?